

Per Rosing-Petersen
Løsgænger

§ 37 malillugu apeqquut Nunatsinni nappaassuup atungaanera

Asasara Per,

Qujanaq apeqquutit nunatsinni nappaassuup atugaanera pillugu. Ataani apeqquutitit akivakka apeqquutivit siulliit marluk tulleriinneri nikisissimavakka.

Nunatsinni nappaassuit arlaat nalinginnaanerpaava?

Akissut:

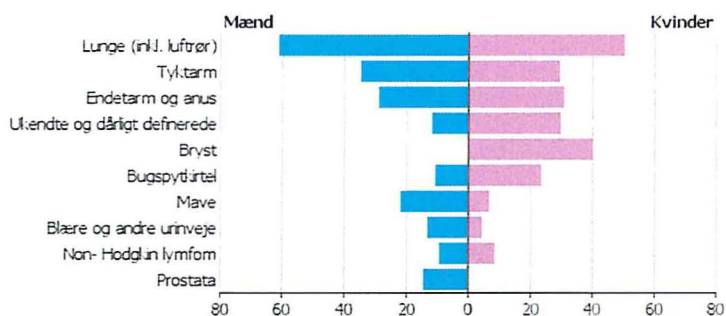
Kræftimik nappaatit nalinginnaanerpaaneri angutinut arnanullu assigiinngillat taakkualu takuneqarsinnaapput takussutissami 1-imi ataaniittumi. Suiaassutsinut marluusunut puakkut kræfterneq nalinginnaanerpaavoq.

20-12-2016
Sags nr. 2016 - 18754
Akt nr. 4155627

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Figur 1: Incidensen af kræft i Grønland 2014

Grønland, Incidens (2014)
ASR (W) alder (0-85+)

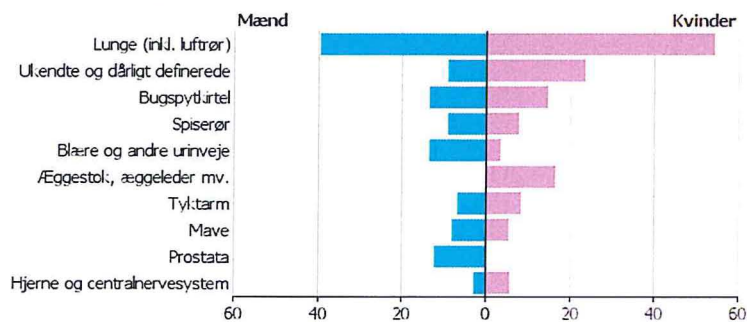

NORDCAN © Association of the Nordic Cancer Registries (30.9.2016)

Kræfti toqussutaanerpaaq tassaavoq puakkut kræfterneq, tamanna takuneqarsinnaavoq takussutissiami 2-mi.

Takussutissaq 2: 2014-imi kræftip toqussutaasarnera

Grønland, Dødelighed (2014)
ASR (W) alder (0-85+)

NORDCAN © Association of the Nordic Cancer Registries (12.12.2016)

Nunatsinni nappaassuup atungaanera nunanut allanut sanilliullugu qanoq inissisimava?

Akissut:

Nunatta nakorsaanerata ukiumoortumik nalunaarutaani ukioq 2014/2015 ataatsimut sanilliussimavai paasissutissat Kalaallit Nunaannit, Savalimmiunit aammalu Danmarkimit. Tassani takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni puakkut kræfteqarneq nunanut marlunnut sanilliullugu angutit arnallu akornanni annertunerujussuusoq. Aamma tassani takuneqarsinnaavoq issukkut qullu aqquaatigut kræfteqartarneq nunanut marlunnut sanilliullugu appasinnerusoq aammalu iviangikkut kræftertarneq arnat akornanni nunanut taakkununga marlunnut sanilliulluta appasinnerusoq.

Nunarsuaq tamakkerlugu WHO erseqqissaavoq, kræft tassaasoq toqussutaanerpaasartunut ilaasoq. Kræftertut akornanni toqussutaanerpaasartut WHO-mit taaneqarput soorlu:

- Puakkut kræfterneq
- Tinguklut kræfterneq
- Aqajaqquklut kræfterneq
- Inalugarsuaklut kræfterneq
- Iviangikkut kræfterneq
- Nerisat aqquataagut kræfterneq

WHO-nalunaarusiaanut sanilliullugu, taava kalaallit nunaanni tinguklut kræfternerup toqussutaasarnera appasippoq aammalu aqajaqqup sanilequtaagut kræfteqarnerup toqussutaasarnera qaffasittoq.

Kalaallit nunaatali inuttussusaa peqqutaalluni nunanut allanut sanillunneqarsinnaanera ajornakusoortorujussuuvoq, ilaatigut ikittuinnarnik nappaatit peqqutaallutik akulikissusaaq allangorujussuarsinnaasarmata naak sanillunneqarsinnaaneri ukiut arlerlugit katersorneqaraluartut.

Naalackersuisut qanoq akiuinissamut pilersaaruteqarpat?

Akissut:

Naalakkersuisut kræfteqartarneq assigiinngitsutigut akiorniarlugu suliaqarput. 2013-imi Naalakkersuisut saqqummiuppaat kræfti akiorniarlugu pilersaarut, peqqinnissaq pillugu pilersaarusiarnut ilaatillugu. Kræfti akiorniarlugu pilersaarutip pitsaaliuineq nukittorsarniarpaa, piaartumik paasinnineq, napparsimasumik malittarinnineq, piartortunik sullissineq aammalu napparsimasoq pillugu suleqatigiinneq. Kræfti akiorniarlugu pilersaarut katsorsaaneq nunat tamat sulisarnerisa qaffasissusaa anguniarlugu qulakkeerniarpaa nakorsaatillu atorlugit katsorsaasarneq periarfissaqartillugu.

Kræfti akiorniarlugu pilersaarut assigiinngitsunik suliniutinik imaqarpoq, ilaatigut periarfissaatillugu innuttaasunik iviangikkut kræfteqarnermut inalukkakkullu kræfternermut misissuineq. Iviangikkut kræfterneq pillugu inatsisartunut saqqummiunneqaqqammerpoq. Nassuiaatip ersarissumik innersuutigaa iviangikkut kræfterneq pillugu misissuisarneq eqqunneqassasoq, annertoorujussuarmik naleqarsinnaammat akisullunilu toqussutaasarnera nappaataasarneralu assigiinnginnerat annertunngimmat. Inalukkakkut kræfternermut misissuisarneq eqqunnissaata periarfissai suli ingerlanneqarput nalunaarusiarlu 2017-imi saqqummiunneqassaaq.

Kræfti akiorniarlugu pilersaarutip naqissuserpaa pitsaaliuineq Inuuneritta II-mi ilaareersoq. Inuuneritta II tassaavoq Naalakkersuisut peqqissutsimut anguniagaat peqqissuseq innuttaasunut tamanut atuuttoq ukunatigut: imigassaq aangajaarniutillu, nerisaqarneq, timimik aalatitsineq aammalu pujortartarneq. Immikkoortut sisamat ilisimatusarnikkut naqitanngorlugit uppersarsagaapput, kræfternermut assigiinngitsunut pitsaaliuinermit atugassatut. Puakkut kræfteqartarneq toqussutaasarneralu nalinginnaanerpaavoq. Taamaammat pingaaruteqarpoq pujortartarnerup pitsaaliornissaa ingerlanneqassasoq suliarlu tamanna inatsisitigut ingerlanneqarpoq assigiinngitsutigullu pitsaaliuilluni suliaqarnerni, ilaatigut atuartut akornanni ukiumoortumik unammisitsisarnerni, taassuma pingaartippaa atuarfik pujortarfiunngitsaq nunap atuarfiini tamani.

Aqajaqqukkut inalukkakkullu kræftertarneq pitsaaliorniarlugu suli pingaaruteqarpoq peqqinnartunik nerisarnissaq siammartissallugu. 2016 tassaasimavoq nerisaqarneq pillugu qaammarsaavik assigiinngitsutigullu peqqinnissaq pillugu suliniuteqarfiusimavoq, ilaatigut taatigu Mamartut festival, aalisakkanik nerisassioerneru unammisitsineq, peqqissuserlu sammillugu AG-mi il.il.

Kræfti akiorniarlugu pilersaarutip suliat suli ingerlapput Inuuneritta II aqutigalugu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Agathe Fontain